

Veranderlikes wat transformasie in Maatskaplikewerk-opleiding beïnvloed.

deur

Antoinette Vermeulen

Verhandeling voorgelê te vervulling van die vereistes vir die graad

MAGISTER ARTIUM

in

MAATSKAPLIKE WERK

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG
in die

FAKULTEIT LETTERE EN WYSBEGEERTE

aan die

RANDSE AFRIKAANSE UNIVERSITEIT

**STUDIELEIER: Prof. W.A. Mitchell
MEDESTUDIELEIER: Prof. C.B. Fouchè**

Oktober 2002

Dankbetuigings:

Elk van die volgende persone het op een of ander wyse hierdie studie en die voltooiing van die verhandeling moontlik gemaak:

My Skepper, wat my die krag , wysheid en insig gegee het om te kan studeer.

My studieleier, prof. W.A. Mitchell, vir sy filosofiese uitkyk en kritiese denke.

My medestudieleier, prof. Christa B. Fouchè vir haar gewaardeerde leiding, deskundige advies en geduld.

My gesin, Jan my eggenoot, Marnette en Ruan my kinders vir hulle hulp, begrip en ondersteuning in die tyd.

My ouers vir hulle aanmoediging.

My vriendin, Emmerentie, wat as medekodeerder opgetree het en al haar aanmoediging.

Aan my vriende en kollegas – dankie vir die volgehoue ondersteuning en belangstelling.

ABSTRACT

Transformation in the social welfare arena implies new developments and changes in social work education. The past decade has seen various changes in social work in South-Africa. Changes in the international social welfare context are also reflected in the South-African scenario and educators need to be aware of these changes and influences.

The study aims at the development of an understanding of the current trends that have an influence on effective social work education. Although the South-African trends are the main focus of the study, it is important to also take the global trends into consideration. The researcher identified the White Paper on Social Welfare (1997), changes in the South-African Education Context as determined by the SA Qualifications Act (58/1995), the Council for Social Service Professions, international trends and the changing South-African environment as the major contributors to the need for urgent change in Social work curriculum.

The researcher utilizes qualitative methodology to identify the variables influencing transformation in social work. The mentioned variables were described by means of specific themes relevant to social work education. The description is practice-relevant since the information was collected from academic faculty members and social work students. The data was collected by means of focus groups and interviews guided by a structured interview schedule.

A theoretical framework was used to describe the context of social work transformation and relevant influences. A small scale meta-analysis of the current trends in social work literature guided the researcher towards an understanding of the current trends relevant to social work education. Deductive reasoning was used to combine the main moments of the theoretical framework and the themes derived from the collected data. The data were analyzed by a

process of categorizing and coding as suggested by De Vos (1997). A protocol was developed in order to analyze the data in a consistent and structured manner. Guba's model (1990) on trustworthiness was used to validate the themes.

Finally, methodological and contextual conclusions were formulated. The conclusions and themes formed a basis for the formulation of recommendations which can contribute to social work education in South-Africa.

INHOUDSOPGAWE

	bladsy
DANKBETUIGING	ii
ABSTRACT	iii
HOOFSTUK 1: INLEIDING	
1.1 Inleiding	1
1.2 Motivering van studie	3
1.3 Waarde van die studie	4
1.4 Doelformulering	6
1.5 Navorsingsmetodologie	8
1.5.1 Navorsingsbenadering	8
1.5.2 Navorsingsontwerp	8
1.5.3 Data-insameling	9
1.5.3.1 Fokusgroep	9
1.5.3.2 Universiteite	10
1.5.3.3 Finalejaarstudente	11
1.5.4 Steekproefneming	11
1.5.5 Data-ontledings	12
1.6 Afbakening van die terrein	13
1.7 Probleme ondervind	13
1.8 Hoofstukindeling	14
1.9 Slotopmerkings	15
HOOFSTUK 2: TEORETIESE KONTEKSTUALISERING VAN DIE STUDIE	
2.1 Inleiding	16
2.2 Agtergrond oor die ontstaan van maatskaplike werk in Suid-Afrika	16
2.3 Die stand van vraagstukke in maatskaplikewerk-opleiding in Suid-Afrika	18

2.3.1	Diskrepanse tussen opleiding en praktyk	18
2.3.2	Inheemse kennis	19
2.3.3	Maatskaplike ontwikkelingsparadigma	20
2.3.4	Uitkomsgebaseerde wetgewing	20
2.3.5	Daarstelling van minimum standaard	21
2.3.6	Maatskaplike werkers in die praktyk	21
2.3.7	Verantwoordbaarheid	22
2.4	Slotopmerkings	23

HOOFSTUK 3: KONTEKSTUALISERING VAN DIE VERANDERLIKES

3.1	Inleiding	24
3.2	Die Witskrif op Maatskaplike Welsyn	24
3.2.1	Gesinne en Lewensiklus	26
3.2.2	Jeugsorg	26
3.2.3	Bejaardesorg	27
3.2.4	Vrouens	27
3.2.5	Persone met gestremdheid en spesiale behoeftes	27
3.2.6	Persone met kroniese siektes	28
3.3	Wet op Hoër Onderwys vir Suid-Afrika	28
3.4	Die Raad vir Maatskaplike Diensberoepe	30
3.5	Tendense in internasionale en plaaslike vaktydskrifte	31
3.5.1	Encyclopedia of Social Work	31
3.5.2	Journal of Social Work	31
3.5.3	Social Work	32
3.5.4	British Journal for social work	33
3.5.5	Maatskaplike Werk/Social Work	33
3.5.6	Maatskaplikewerk Navorser-Praktisyn	33
3.6	Tendense in huidige samelewing	34
3.7	Slotopmerkings	36

HOOFSTUK 4: NAVORSINGSMETODOLOGIE

4.1	Inleiding	38
4.2	Navorsingsdoelstellings	39
4.3	Navorsingsontwerp	41
	4.3.1 Steekproefstrategie	42
	4.3.2 Proses van data-insameling	44
	4.3.3 Data-analise	46
	a) Proses van data -analise	46
	b) Vertrouenswaardigheid	47
4.4	Slotopmerkings	49

HOOFSTUK 5: RESULTATE

5.1	Inleiding	50
5.2	Werksprotokol	50
5.3	Data-insameling en-analisering (opsomming)	52
5.4	Resultate van fokusgroeponderhoud	52
5.5	Beskrywing van analise-eenhede van die onderhoude by opleidingsinstellings	57
5.6	Beskrywende data	58
	5.6.1 Redes vir verandering aan kurrikulum	58
5.7	Resultate van onderhoude met dosente	60
5.8	Resultate van onderhoude met finalejaarstudente	64
5.9	Makrovlak-veranderlikes	69
5.10	Opleidingsuitkomste	70
	i) Uitbou van professionele persoonlikheid	70
	ii) Uitbou van selfversekerdheid	71
	iii) Basiese teoretiese kennis	71
	iv) Leemtes	71
5.11	Sentrale temas	72
5.12	Slotopmerkings	73

HOOFSTUK 6: GEVOLGTREKKINGS EN AANBEVELINGS

6.1	Inleiding	74
6.2	Gevolgtrekkings	74
	6.2.1 Inhoud van studie	74
	6.2.2 Metodologiese gevolgtrekking	78
6.3	Aanbevelings	79
6.4	Finale slotopmerkings oor die studie	81

BIBLIOGRAFIE	84
---------------------	----

LYS VAN TABELLE

Tabel 5.1	Skematiese voorstelling: Analiseringskedule van fokusgroepdata	53
Tabel 5.2	Identifiserende besonderhede (dosente)	57
Tabel 5.3	Identifiserende besonderhede (studente)	59
Tabel 5.4	Areas van die Witskrif op Maatskaplike Welsyn (dosente)	60
Tabel 5.5	Resultate van uitkomsgebaseerde onderwys (dosente)	61
Tabel 5.6	Praktykverwante areas (dosente)	63
Tabel 5.7	Areas van die Witskrif op Maatskaplike Welsyn (studente)	64
Tabel 5.8	Resultate van uitkomsgebaseerde onderwys (studente)	66
Tabel 5.9	Praktykverwante areas (studente)	67

BYLAE

BYLAAG A	Onderhoudskedule vir universiteite
BYLAAG B	Onderhoudskedule vir finalejaarstudente
BYLAAG C	Rou data van fokusgroeponderhoud
BYLAAG D	Doelstellings van fokusgroep, name van persone teenwoordig by fokusgroep

-oo0oo-

